

ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY
RADA VLÁDY PRO KOORDINACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY

MGR. JINDŘICH VOBOŘIL
VÝKONNÝ MÍSTOPŘEDSEDA

Vláda ČR schválila akční plán protidrogové politiky na období 2013–2015

Praha, 28. března 2013

Vláda České republiky na svém zasedání 27. března schválila Akční plán realizace Národní strategie protidrogové politiky na období 2013 až 2015. Přijatý akční plán definuje čtyři základní priority pro nadcházející období: snížení nadměrného pití alkoholu a užívání konopí mezi mladými lidmi; omezení výroby, distribuce a užívání pervitinu v ČR; zefektivnění financování protidrogové politiky a integraci politiky v oblasti legálních a nelegálních drog.

Snížení míry nadměrného pití alkoholu a míry (intenzivního) užívání konopí mezi mladými lidmi

Česká republika patří k zemím s nejvyšší mírou konzumace alkoholu, včetně nadměrného pití, a zkušeností s užitím nelegálních drog, především konopných látek. Z výsledků Evropské školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD) v r. 2011 vyplývá, že přibližně 60 % dotázaných českých středoškoláků lze považovat za pravidelné konzumenty alkoholu (pili alkohol více než 20krát v životě) a zhruba pětina (21 %) studentů uvádí časté pití nadměrných dávek alkoholu (tj. pití 5 a více sklenic alkoholu třikrát nebo častěji v posledních 30 dnech). Alespoň jednu zkušenost s užitím nelegální drogy v životě uvedlo 43,4 % dotázaných studentů, přičemž nejčastěji šlo o konopné látky (42,3 %).

„Výsledky provedených studií dokazují, že v míře užívání alkoholu a marihuany se čeští středoškoláci drží na špicích Evropy. Dlouhodobě upozorňuji na tyto alarmující údaje. Jsem přesvědčen, že řešení spočívá v zaměření především na prevenci užívání jakýchkoliv drog, legálních či nelegálních, příliš mladými lidmi, a to hlavně ve věku do 16 let. Zde musíme volit kombinaci omezujících opatření zaměřených na prodej legálních drog, jako jsou tabák a alkohol, nezletilým, tedy omezení místa, způsobu, reklamy a možná i ceny. Stejně tak je nezbytná masivní prevence, i přesto, že tato oblast se velmi podceňuje. Troufnu si říct, že bez veřejné podpory preventivních snah se prostě nic nezmění,“ zdůrazňuje národní protidrogový koordinátor Jindřich Vobořil. *„Nyní se nám konečně také začalo dařit po mnoha letech začít snižovat počty mladistvých užívajících konopné drogy, především marihuanu. I zde vidíme nutnost trend snižování udržet, navzdory rozšířenému mýtu, že marihuana není pro mladistvé nijak riziková.“*

Vysoká míra problémového užívání pervitinu v ČR

Problémové užívání drog (tj. injekční užívání a/nebo dlouhodobé či pravidelné užívání) je v České republice dlouhodobě spojeno především s pervitinem. Z odhadovaných zhruba necelých 40 tisíc problémových uživatelů drog je více než 30 tisíc uživatelů pervitinu. Předchozí akční plán (na období 2010–2012) se zaměřil na regulaci dostupnosti prekursorů, tedy látek pro výrobu pervitinu, zejména na omezení dostupnosti léků s obsahem pseudoefedrinu v lékárnách. Tuto látku často obsahují běžné léky na chřipkovou onemocnění. Přijaté regulace byly na národní úrovni efektivní, nicméně podpořil se tím dovoz léků s obsahem pseudoefedrinu ze zahraničí, zejména z Polska. Aktuální akční plán na období 2013–2015 se soustředí na posílení mezinárodní spolupráce při omezování dostupnosti prekursorů pro výrobu pervitinu, hlavně na regulaci obchodu s léky obsahujícími pseudoefedrin.

Postupný nárůst uživatelů pervitinu vyžaduje zajištění sítě služeb schopných pracovat s touto cílovou skupinou. Jde zejména o dostupnost nízkoprahových programů, které jsou finančně podporovány téměř výhradně z dotačních titulů jednotlivých resortů a samospráv. Vzhledem k situaci ve financování z veřejných rozpočtů a restriktivním opatřením v souvislosti s finanční krizí je nutné zajistit udržení stávající sítě.

Integrovaná protidrogová politika a její efektivní financování

Integrovanou politikou je nově v zemích EU označován přístup politik, které přestaly rozlišovat mezi legálními a nelegálními drogami, a legální drogy, jako jsou alkohol a tabák, jsou řešeny spolu s drogami nelegálními. Dnes již téměř není užívání nelegálních drog záležitostí nějaké subkultury, ale užívání nelegálních drog je napojeno především na noční život a noční zábavu, kde první zkušenosti jsou právě tabák a alkohol. Proto prevence, jak již bylo řečeno výše, musí být zaměřena z největší části na oddálení první zkušenosti s jakoukoliv návykovou látkou, stejně jako oddálení věku, kdy mladý člověk začne tyto látky užívat pravidelně.

Prioritou akčního plánu musí určitě být změna stávajícího způsobu financování preventivních, poradenských, léčebných a dalších služeb pro uživatele návykových látek a jejich blízké. Již v rámci předchozího akčního plánu se začalo s realizací systémových aktivit, které k naplnění této priority významnou měrou přispívají (definování koncepce sítě služeb v oboru adiktologie a adiktologických výkonů). V průběhu následujícího období je nezbytné v systémových změnách pokračovat. Nejde jen o přenastavení systému financování služeb pro uživatele návykových látek, ale o celkové změny v systému zajištění a koordinace tzv. adiktologických služeb – služeb v oblasti prevence a léčby závislosti. *„Financování protidrogové politiky je z uvedených důvodů stěžejním tématem akčního plánu 2013–2015. Mnohé vlády, a to nejen rozvinutých zemí, vydávají mnohonásobně více prostředků na protidrogovou politiku než ČR, a to i po relativním přepočtu vzhledem k HDP. Přesto nejsou výsledky protidrogové politiky ČR v jejích hlavních segmentech špatné. Dlouhodobě se doposud dařilo udržet nízký výskyt přenosných chorob, jako je HIV/AIDS mezi nitrožilními uživateli drog, a počet problémových uživatelů drog ve srovnání se zbytkem Evropy je stále nízký. Vzhledem k hrozícímu rozpadu sítě preventivních a léčebných zařízení pro uživatele drog se však tento doposud velmi pozitivní trend jeví jako dlouhodobě neudržitelný – varovným signálem je nárůst středního odhadu počtu problémových uživatelů za poslední tři roky,“* upozorňuje Jindřich Vobořil.

Co je to Akční plán protidrogové politiky na období 2013–2015:

Akční plán realizace Národní strategie protidrogové politiky na období 2013 až 2015 byl předložen vládě ČR ke schválení na základě usnesení č. 47 ze dne 19. ledna 2011 o Akčním plánu realizace Národní strategie protidrogové politiky na období let 2010 až 2012.

Usnesením vlády České republiky č. 340 ze dne 10. května 2010 byla schválena Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018. Tento dokument předpokládá v průběhu devíti let sestavení celkem tří akčních plánů, a to na léta 2010–2012, 2013–2015 a 2016–2018, jejichž účelem je detailněji rozpracovat plánované postupy pro naplňování cílů Národní strategie protidrogové politiky na období 2010–2018 a definovat opatření v klíčových a (podpůrných) technicko-organizačních oblastech. V souvislosti s ukončením období platnosti akčního plánu na období 2010–2012 se vládě předkládá nový akční plán na období 2013–2015. Tento svými aktivitami a prioritami navazuje na předchozí akční plán a klade důraz na dokončení stěžejních aktivit pro protidrogovou politiku, které v průběhu předchozího akčního plánu nebyly dokončeny, a definuje rovněž nové úkoly vycházející z identifikovaných potřeb.

Akční plán 2013–2015 definuje 4 priority protidrogové politiky a je rozdělen do 7 intervenčních oblastí (specifická primární prevence, léčba, snižování rizik, snižování dostupnosti, koordinace a financování, monitoring-výzkum-hodnocení a mezinárodní spolupráce). Každá oblast obsahuje aktivity, milníky, termíny a výstupy plnění aktivit, odpovědnou a spolupracující instituci a předpoklady (zejména finanční).

Priority protidrogové politiky definované pro následující období:

- Snižít míru nadměrného pití alkoholu a míru (intenzivního) užívání konopí mezi mladými lidmi.
- Zaměřit se na vysokou míru problémového užívání pervitinu (metamfetaminu) a opiátů.
- Zefektivnit financování protidrogové politiky – definovat a zavést systémové změny v zajištění a koordinaci financování protidrogové politiky.
- Integrovaná protidrogová politika – zahrnout aktivity snižující nadměrné užívání alkoholu a reflektující jeho dopady do protidrogové politiky.

Materiály k tiskové konferenci viz: www.drogy-info.cz → press centrum

Informace poskytují:

Mgr. Jindřich Vobořil, tel. 725 805 865, e-mail: voboril.jindrich@vlada.cz

Mgr. Vlastimil Nečas, tel. 724 202 410, e-mail: necas.vlastimil@vlada.cz